

UOT 338

DOI 10.30546/JIECM.2025.2.2041

AQROEKOTURİZM SAHIBKARLIĞININ FERMERDƏN SAHIBKARA BİR ADDIM KİMİ QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ**Samirə Yusif qızı Əkbərova****Azərbaycan Texnologiya Universiteti****ffidan096@gmail.com**

***Xülasə.**Kənd turizminin inkişafı yeni normal şəraitdə turizm və kənd iqtisadiyyatı üçün yeni artım nöqtəsinə çevrilib ki, bu da kəndlərin urbanizasiyasının təşviqi, kənd iqtisadiyyatının canlandırılması, kənd təsərrüfatı, əkinçilik və kənd yerlərinin problemlərinin həlli, kəndlərdə məşğulluğun və işçi qüvvəsinin hərəkətliliyinin təşviqi, kənd turizm sənayesinin təkmilləşdirilməsi, həmçinin bazarın inkişafının səmərəli səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün yeni təkandır [1]. Sahibkarlıq kəndin canlılığının stimullaşdırılmasında effektivdir və fermerlərin gəlirlərini və məşğulluğunu artırmaq və fermerlərin vəziyyətini yaxşılaşdırmaq üçün mühüm vasitədir. Kənd təsərrüfatı və turizm biznesi ilə məşğul olan fermerlər qeyri-dövlət iqtisadiyyatının əsas formalarından biri olmaqla yanaşı, həm də yeni tipli kənd təsərrüfatı idarəetmə sistemini, güclü tamamlayıcı və əsas daşıyıcı yaradır, aqro-ekoturizm biznesi ilə məşğul olan fermerlər mütərəqqi mədəniyyətin və sivil modanın inkişafına böyük təkan verəcək, onlar xalqı zənginləşdirməyin mühüm yoludur, formalaşmış regionu və kəndi ən yaxşı modelə çevirməlidirlər[14].*

***Açar sözlər:** kənd turizmi, aqro turizm, fermer təsərrüfatı, aqro biznes və sahibkarlıq resursları*

1. Ədəbiyyat icmalı

1.1. Kənd təsərrüfatı konsepsiyası turizm sahibkarlığı ilə əlaqələndirilir.

Təsərrüfat sahibkarlığı və kənd təsərrüfatına dair ədəbiyyatda aparılan araşdırmalar göstərir ki: fermerlərin sahibkarlıq davranışı istehsal və sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün öz bacarıq, bilik və ideyalarından yeni üsullarla, yeni formalarda və yeni təşkilati strukturda istifadə etmək vasitəsi kimi vasitələri, resursları ələ keçirməkdən ibarətdir. Hansı ki, iki mənə qatını ehtiva edir: birincisi, kənd təsərrüfatı istehsalında əsas istehsal vasitəsi kimi fermerləri və ya ənənəvi torpağı götürün, həm də torpaqda əməyi, lakin istehsal və ya biznesin ümumi sərvətinin istehsalının tərkibini və ya yeni miqyasda və istehsalın təşkilini, bu da sahibkarlıq adlanır [4] . Çünki ənənəvi kənd təsərrüfatı istehsalından fərqlidir; ikincisi, torpağı əsas istehsal vasitəsi kimi götürməyin, daha çox torpaqdan sənaye istehsalı ilə məşğul olun. Aqroekoturizm turizm və rekreasiya sənayesi ilə əlaqəli kənd təsərrüfatı , meşə təsərrüfatı, heyvandarlıq və balıqçılıqdır .

Təbii ekologiya, süni ekologiya, kənd, tarix və mədəniyyət, xalq mədəniyyəti və turizm strukturunun digər müxtəlif səviyyələri. Mövcud alimlərin tədqiqatları zamanı aqroturizm biznesi ilə məşğul olan fermerlərin öyrənilməsinə həsr olunmuş ədəbiyyat nadir olaraq qalır, ona görə də bu anlayışın dəqiq tərfi yoxdur.

Bu layihənin tədqiqat təcrübəsinə əsaslanaraq, bu sənəd təsərrüfat turizmi və kənd təsərrüfatı ilə bağlı sahibkarlığı “kənd ərazilərində yaşayan və kənd ev təsərrüfatları kimi qeydiyyatdan keçmiş, yaşayış vasitələrinin yaxşılaşdırılmasına nail olmaq üçün kənd resurslarının təşkilinə arxalanan və ya əsas məqsəd kimi inkişaf imkanları axtaran, kənd təsərrüfatı, meşəçilik, heyvandarlıq və balıqçılıq, kommertiya sənayesi və kommertiya sənayesi ilə bağlı fəaliyyətləri həyata keçirən insanlar” kimi müəyyən edir [7].

1.2 Fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinə təsir edən amillərin tədqiqi

Kəndli sahibkarlığına təsir edən amillərlə bağlı çoxlu ədəbiyyat mənbələri mövcuddur və müvafiq tədqiqat nəticələri aşağıdakılardır: Təhsil səviyyəsi və əvvəlki təcrübə fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinə, eləcə də kənd təsərrüfatı mütəxəssislərinin təhsil səviyyəsinə və peşəkar şəxsiyyətinə mühüm təsir göstərir.

Sahibkar fermerlərin təhsili digər adi kəndlilərdən daha yüksəkdir. Fermerlərin biznesdə uğur qazanması üçün insan kapitalının toplanması vacibdir. Fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinin uğurunda formal təhsil, təlim, iş və idarəetmə təcrübəsi əsas rol oynayır. Ali təhsilli və daha çox biznes təcrübəsi, istedadı və idarəetmə bacarıqları olan fermer sahibkarlar biznesin qurulması və inkişafına nail olmaq üçün təşkilatdan daha çox maliyyə dəstəyi ala bilərlər [3].

Bir çox alim psixoloji xüsusiyyətlərin və sahibkarlıq bacarıqlarının fermerlərin uğurunun əsas amilləri olduğuna inanır və qeyd edir ki, sahibkarlar iki səviyyəli sahibkarlıq bacarıqlarına malik olmalıdırlar: birincisi, idarəetmə bacarıqları, insanlarla ünsiyyət bacarıqları və s. kimi ümumi funksional bacarıqlar, digər bacarıq səviyyəsi isə əsas bacarıqların daha yüksək səviyyəsidir, məsələn, innovasiya, macərə və kənd rabitəsi, kənd təsərrüfatı və informasiya texnologiyaları. Regional maliyyə mühiti fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinə mühüm təsir göstərir [8].

Mədəni ənənələr və iqtisadi amillər təsərrüfat sahibkarlığının müxtəlif inkişaf trayektoriyalarını müəyyən edir və təsərrüfat sahibkarlığının uğurunda mədəni amillər həlledici rol oynayır. Sahibkarlıq nümunələri vasitəsilə kənd yerlərində sahibkarlıq ənənələri fermerlərin niyyətlərinə və sahibkarlıq davranışlarına təsir göstərir. Hökumətin sahibkarlığı təşviq etmək bacarığı isə bu müəssisələrin uğurunda əsas xarici amildir. Xarici mühit kəndli sahibkarlığına mühüm təsir göstərəcək. Kənd mühiti həm sahibkarlıq imkanlarını, həm də sahibkarlıq məhdudiyyətlərini ehtiva edir [1].

Ətraf mühitə aşağıdakılar daxildir: təbii mühit, sosial mühit, iqtisadi mühit və siyasi mühit, kənd yerlərində kənd yerləri ilə müqayisədə kənd yerlərində əhalinin sıxlığı, infrastruktur və bazara çıxış baxımından əhəmiyyətli fərq var. Bundan əlavə, təbii sərvətlərin bol olduğu kənd yerləri resurs inkişafında daha fəaldır. Bundan əlavə, kənd yerlərində təbii landşaftların və yerli adətlərin inkişafı kənd turizminin inkişafına səbəb ola bilər və yerli fermerlərin müvafiq sahibkarlıq fəaliyyətini yarada bilər [6].

Yuxarıda göstərilən tədqiqatlar göstərir ki, fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinə təsir edən amillərə aşağıdakılar daxildir: fermerlərin demoqrafik xüsusiyyətləri, kənd yerlərində insan kapitalının yığılması, fermerlərin psixoloji xüsusiyyətləri və sahibkarlıq bacarıqları, kənd mühiti, sosial və mədəni amillər, kənd infrastrukturunu, siyasi amillər və s.

Son illər yerli alimlər fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinə təsir edən amillərlə bağlı daha çox araşdırmalar aparıblar. Müvafiq tədqiqat nəticələri və əsas nəticələr aşağıdakı kimi ümumiləşdirilir: Fermer sahibkarları ilə sahibkarlıq resursları, iş təcrübəsi, sahibkarlıq təcrübəsi və öyrənmə təcrübəsi arasında güclü əlaqələr mövcuddur; Demoqrafik xüsusiyyətlər, psixoloji xüsusiyyətlər və ətraf mühit faktorları fermer sahibkarlara təsir edən mühüm amillərdir və kəndli sahibkarların sosial şəbəkəsinin ölçüsü sahibkarlıq imkanlarının tanınmasına müsbət təsir göstərir, Kənd yerlərində maliyyə mühiti və kredit məhdudiyyətləri kəndlilərin sahibkarlıq davranışına mühüm təsir göstərir. İdeal kənd maliyyə mühiti kənd maliyyə mühitinin inkişafına kömək edə bilər [5].

Yeni kənd maliyyə institutları fermerlərin sahibkarlıq seçimlərinə müsbət təsir göstərir. Kredit məhdudiyyətləri ilə yanaşı, tədqiqatçılar fermerlərin sahibkarlıq davranışına təsir edən digər amilləri də araşdırıblar. Fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinə institusional amillər, xarici mühit və onların öz keyfiyyətləri təsir edir və fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətində regional fərqlər əsasən ilk ikisi ilə bağlıdır [2]; Şəxsi psixoloji kapital və sosial kapital kəndliyə də təsir edir, o cümlədən ailə mühitinin, ailə əhalisinin, təhsil səviyyəsinin və s. təsir göstərir, buna ekoloji amillərin təsiri daha çox olur, ailə mühiti və şəxsi amillər isə daha az təsir edir [3]. Yuxarıdakı tədqiqatlar göstərir ki, fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinə təsir edən daxili amillərə aşağıdakılar daxildir: fermerlərin təcrübəsi və biliyi, fermerlərin fərdi xüsusiyyətləri və psixoloji xüsusiyyətləri, kənd resursları, ətraf mühit və maliyyə mühiti, şəxsi psixoloji kapital və sosial kapital.

Ümumiləşdirsək, kənd təsərrüfatı turizmi sahibkarlığı ilə bağlı yerli və xarici tədqiqatlar nisbətən zəngin olsa da, kənd təsərrüfatı turizmi ilə məşğul olan fermerlər üzrə tədqiqatlar hələ də çox azdır. Bundan əlavə, fermerlərin sahibkarlığını öyrənən müasir alimlər müvafiq nəzəri analitik bazaya əsaslanmadan əsasən nəzəri müzakirələr aparır və müvafiq tədqiqat fərziyyələri irəli sürürlər ki, bu da nəzəri təhlilin izahedici gücünü zəiflədir. Hazırda kənd təsərrüfatı, turizm, sahibkarlıq, biznes tədqiqatları ilə məşğul olan fermerlər dağınıq və sistemli olmadığından aqroturizm biznesi ilə məşğul olan fermerlərə daxili mexanizm və empirik testlərin izahı üçün daha əhatəli nəzəri əsasların yaradılması zəruridir.

2. Tədqiqat metodları

2.1. Ölçmələr

Bu tədqiqatın dəyişənləri kənd təsərrüfatı ilə bağlı ferma turizmi sahibkarlığının performansına və beş ballıq Likert şkalasından istifadə edərək kənd təsərrüfatı ilə bağlı ferma turizmi sahibkarlığının effektivliyinə təsir edən əsas amillərdir [10].

Sahibkarlıq fəaliyyəti: Mövcud tədqiqatlara əsaslanaraq, bu sənəddə sahibkarlıq fəaliyyəti iki aspektdən ölçülür: yeni başlayan müəssisənin maliyyə vəziyyəti və sahibkarın ailəsinin iqtisadi şəraitinin yaxşılaşdırılması. Müəssisələr maliyyə çətinlikləri ilə üzləşmir, müəssisənin ümumi göstəriciləri yaxşı vəziyyətdədir, korporativ gəlirlilik çox yaxşıdır və biznes sürətlə genişlənir; ilkin müəssisəyə nail olmaq, ailə gəlirlərinin əvvəlkindən əhəmiyyətli dərəcədə artmasına, həyat səviyyəsinin əvvəlkindən daha yüksək olmasına, böyük artıma nail olmaqdır [7].

Kənd təsərrüfatı ilə bağlı fermerlərin turizm sahibkarlığının fəaliyyətinə təsir göstərən əsas amillər: Sahibkarlıq tədqiqatlarına dair müvafiq ədəbiyyatın təhlili göstərir ki, sahibkarlıq mühiti, sahibkarlıq imkanlarının müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi, sahibkarlıq motivasiyası, sahibkarlıq resursları və digər amillər sahibkarlığın fəaliyyətinə təsir edən mühüm amillərdir.

Bu tədqiqat sahibkarlıq mühitini ölçmək, sahibkarlıq imkanlarını, sahibkarlıq motivasiyasını və sahibkarlıq resurslarını müəyyən etmək və qiymətləndirmək üçün ədəbiyyat və sahə müsahibələrindən istifadə edir. Sahibkarlıq mühiti ölçüsünə yerli icma üçün yaxşı lokallaşdırılmış infrastruktur daxildir; Yerli hökumət əlverişli biznes mühitinin yaradılması üçün bizə kifayət qədər dəstək göstərmişdir; bazarımız gəlirli biznes imkanları ilə doludur; Bizim çoxlu rəqabətqabiliyyətli yerli müəssisəmiz var; müstəqil və sahibkarlıq mühitinin yerli təşviqi; Bir çox yerli sakin biznes fəaliyyətlərinə nəzarət edə bilər; Öz biznesimin qurucusu kimi ətrafımda çoxlu insanlar var [5].

Sahibkarlıq imkanlarının tanınması və qiymətləndirilməsinin ölçülməsinə mənəm bu bizneslərə investisiya etmək həvəsim daxildir; Hesab edirəm ki, bu sahibkarlıq layihəsinin inkişafının mümkünlüyü yüksəkdir. Sahibkarlıq həvəsləndirici tədbirlərə şəxsi azadlığın əldə edilməsi məqsədilə sahibkarlıq; öz biznesinizi qurmaq; karyera seçimlərini başa düşmək və biznes qurmaq; şəxsi gəlirin və sahibkarlığın artırılması; tanınma və sahibkarlıq qazanmaq; biznes qurmaq bacarığımızı sübut edin; şəxsi həyata və sahibkarlığa zəmanət; ailənin və biznesin gələcək qorunması üçün; ailə biznesi və sahibkarlıq fəaliyyətini davam etdirmək üçün [6,8].

Sahibkarlıq resurslarının ölçülməsi üçün əsas göstəricilərə sosial münasibətlər vasitəsilə sahibkarlıq resurslarının əldə edilməsi üçün lazım olan resurslar; sosial münasibətlər vasitəsilə sahibkarlıq fəaliyyəti üçün zəruri olan müxtəlif maddi resurslara (insan, maliyyə və maddi) çıxış; və sosial münasibətlər vasitəsilə sahibkarlıq ehtiyaclarına çıxış Bütün növ idarəetmə, istehsal, ticarət, texnoloji və digər təcrübələr [4,5].

2.2 Nəzəri model və fərziyyələr

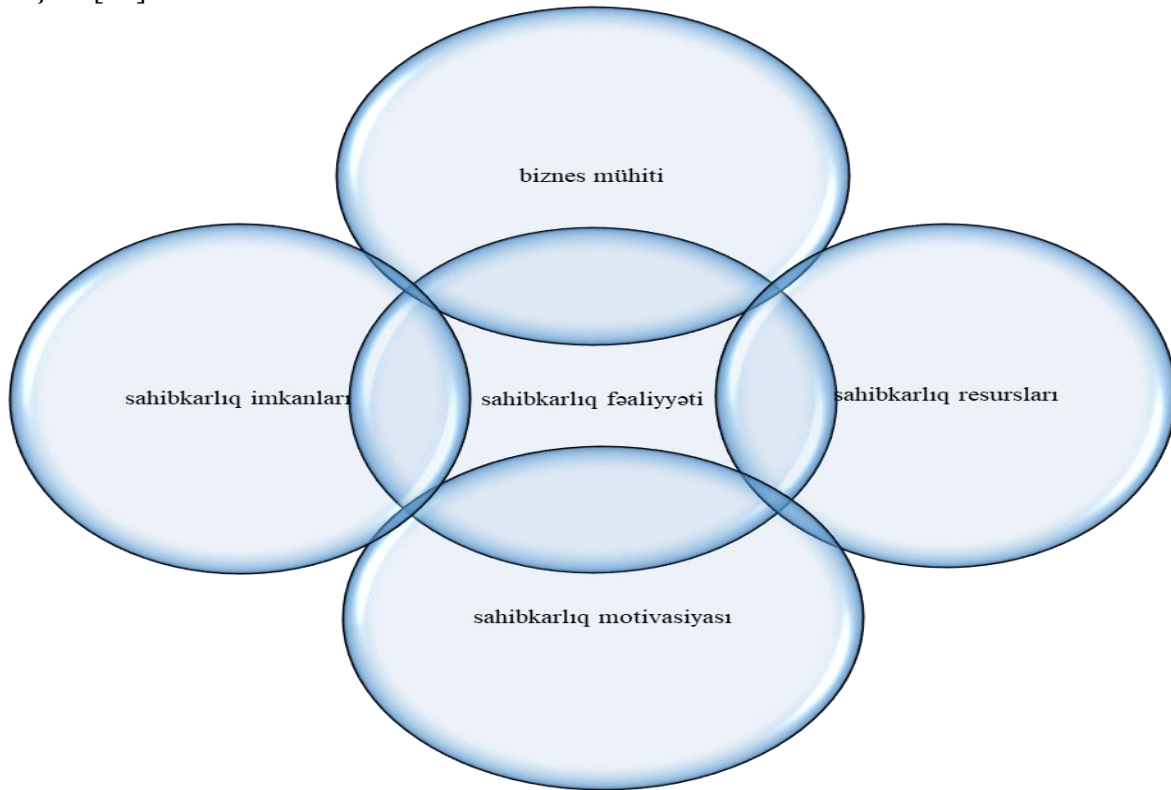
Ədəbiyyat araşdırmasına əsaslanaraq, bu iş ilkin olaraq Şəkil 1-də göstərildiyi kimi kənd təsərrüfatı ilə bağlı ferma turizmi sahibkarlığının nəzəri modelini qurur. Fermerlərin kənd təsərrüfatı turizmi sahəsində sahibkarlıq fəaliyyətinə təsir göstərən əsas amillər əsasən dörd aspektdə öz əksini tapır: sahibkarlıq mühiti, sahibkarlıq imkanları, sahibkarlıq resursları və sahibkarlıq motivasiyası. Sahibkarlıq fəaliyyəti əsasən sahibkarlıq fəaliyyətinin maliyyə göstəriciləri və sahibkarın ailəsinin iqtisadi şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə müəyyən edilir [10].

Sahibkarlıq imkanları yeni yanaşmalar vasitəsilə bazar ehtiyaclarını ödəmək üçün resursları birləşdirərək yeni dəyər yaratmaq imkanlarıdır. Bazar reallığının tez-tez tarazlıq vəziyyətində olduğu Avstriya iqtisadi nəzəriyyəsinə görə, qiymətlərin ötürülməsi mexanizmi qeyri-kamildir ki, bu da sahibkarlıq imkanlarının mövcudluğu üçün obyektiv əsas yaradır. Bazarda balanssız məlumat təsadüfi paylanmır və mövcud məlumatlara çıxış sahibkarlıq imkanlarını tapmaq üçün açaqdır, ona görə də sahibkarlıq imkanları tapılacaq fərdi imkanlara uyğun olmalıdır. Fərsətçi məlumatlara həssas olan insanlar mənfəət üçün, yəni sahibkarlıq imkanlarını müəyyən etmək üçün konkret məhsulların, xidmətlərin və s.-nin daha da kəşf edilməsi üçün təmin edilməmiş bazar tələbini və ya kifayət qədər istifadə olunmayan resursları dərk edirlər [11].

Resurslara çıxış: Yeni biznesi uğurla qurmaq üçün fermer sahibkarlar vəsait toplamaq, biznes və ya istehsal sahəsi seçmək, xammal almaq, avadanlıq almaq və ya icarəyə götürmək, miqrant işçiləri işə götürmək, müştərilərlə əlaqə yaratmaq və s. kimi bir çox işi yerinə yetirməlidirlər prenevril proses [5].

Tapşırıq yaratmaq üçün bir işi başa çatdırmaq müxtəlif sahibkarlıq resursları tələb edir, potensial fermerlərdə adətən belə şərait olmur, onlar kəndən resurslar almalıdırlar. Ümumiyyətlə, bacarıqların inkişafı resursların əldə edilməsi, inteqrasiyası və istifadəsi prosesidir və fermerlərin sahibkarlıq fəaliyyətinin miqyası nisbətən kiçikdir və resursların inteqrasiyası və istifadəsi nisbətən sadədir. Ona görə də fermerin sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafının əsas vəzifəsi resursların əldə edilməsidir. Buna görə də, bu tədqiqatda sahibkarlıq resurslarının seçimi bu nəzəri çərçivənin tərkib elementləri kimi nəzərdən keçirilir [4].

Sahibkarlıq: Sahibkarlığın ilkin mərhələsində olan fermerlər üçün uğur yaşamaq və böyüməkdir; Üstəlik, bir çox fermerlərin rəsmi biznes qeydiyyatı mütləq deyil, bu da onların fəaliyyətini ölçməyi çətinləşdirir. Buna görə də bu tədqiqatda sahibkarlıq fəaliyyəti nəzəri çərçivənin tərkib hissəsi kimi seçilir [12].

Şəkil 1.

Nəticə Bu yazıda təklif olunan nəzəri model üçün sistem tənlik modeli uyğun sınaq vasitəsidir. Potensial nəzəri dəyişənlər arasındakı əlaqələri yoxlamaq üçün sistem tənlik modeli istifadə edilə bilər.

Cədvəl 1.

	BİZNES MÜHİTI	SAHIBKARLIQ MOTIVASIYASI	SAHIBKARLIQ RESURLARI	SAHIBKARLIQ IMKANLARI
SAHIBKARLIQ MOTIVASIYASI				
(BİRBAŞA TƏSİR)				
(DOLAYI TƏSİR)	0,262***			
(CƏMI)	0,262***			
SAHIBKARLIQ RESURLARI				
(BİRBAŞA TƏSİR)	0,694***			
(DOLAYI TƏSİR)				
(CƏMI)	0,694***			
SAHIBKARLIQ IMKANLARI				
(BİRBAŞA TƏSİR)	0,219(p=0,058 >0,05)			
(DOLAYI TƏSİR)				
(CƏMI)	0.219			
SAHIBKARLIQ FƏALİYYƏTI				
(BİRBAŞA TƏSİR)	0,489***	0,263***	-0,067	0,467***
(DOLAYI TƏSİR)	0.125			
(CƏMI)	0,614***	0,263***	-0,067	0,467***

Qeyd: *** ikitərəfli testlə müvafiq olaraq 0.01 səviyyəsində əhəmiyyətlidir [13]

Cədvəl 1-dən aşağıdakı nəticələri əldə etdik. Sahibkarlıq mühiti sahibkarlıq motivasiyasına və sahibkarlıq resurslarına əhəmiyyətli dərəcədə müsbət təsir göstərir. Sahibkarlıq motivasiyası sahibkarlıq fəaliyyətinə, sahibkarlıq imkanları da sahibkarlıq fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə müsbət təsir göstərir .

ƏDƏBİYYAT:

1. Alola A.A, Uzuner G. 2020. The housing market and agricultural land dynamics: appraising with economic policy uncertainty index. Int J Finance Econ. 25(2):274–285.
2. Ashley C., Maxwell S. Rethinking Rural Development, Development Policy Review, 2010, № 19, 395- 425.
3. Alphey N., Bonsall M.B. Genetics-based methods for agricultural insect pest management. Agric for Entomol. 2018, 20(2), p. 130–140.

4. Liopa-Tsakalidi A., Tsolis D., Barouchas P., Chantzi A.E, Koulopoulos A., Malamos N. Application of mobile technologies through an integrated management system for agricultural production. Proc. Technol., 2013, vol. 8, pp. 165–170.
5. Andrey C., Galera H., Cabido J. & Wiskey W. New trends in the outdoor hospitality industry. Valais: HES-SO Haute École spécialisée de Suisse occidentale Valais, 2014, p. 9.
6. Bac D. The emergence of sustainable tourism—a literature review, Quaestus, 2008, N 4, pp. 130–140.
7. Barbieri, C. Agritourism Research: A Perspective Article. Tour. Rev. 2019, 75, p. 149–152, doi:10.1108/TR-05-2019-0152.
8. Marcis J., Bortoluzzi S.C., de Lima E. P., et al. Sustainability performance evaluation of agricultural cooperatives. Operations: a systemic review of the literature. Environ, Dev Sustainability. 2019, 21(3), p.1111–1126.
9. United Nation Global Population Growth and Sustainable Development. Accessed: Apr. 11, 2022, p. 124.
10. Zamani N., Mohammadi M. Entrepreneurial learning as experienced by agricultural graduate entrepreneurs. High Educ. 2018, N 76(2), p. 301–306
11. 2019 No.1 Central Document, http://www.gov.cn/xinwen/2016-01/27/content_5036745.html.
12. Lin Qiang, Jiang Yanfu & Zhang Jian. The Theory of Entrepreneurship and an Analysis of Its Conceptual Framework. 2021, (9):85-94.
13. Zhu Mingfeng. Factors Influencing Entrepreneurial Behavior Among Farmers: A case study of Hangzhou, China Rural Economy. 2022, (3):25-34.
14. <https://agritourismworld.com/>

УДК 338**ОЦЕНКА ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В СФЕРЕ АГРОЭКОТУРИЗМА КАК ШАГА ОТ ФЕРМЕРА К ПРЕДПРИНИМАТЕЛЮ****Самира Юсиф гызы Акбарова****Азербайджанский Технологический Университет****ffidan096@gmail.com**

***Резюме.** Развитие сельского туризма стало новой точкой роста для туризма и сельской экономики в новых нормальных условиях, что является новым стимулом для содействия сельской урбанизации, оживления сельской экономики, решения проблем сельского хозяйства, фермерства и сельских районов, содействия сельской занятости и мобильности рабочей силы, улучшения индустрии сельского туризма и повышения эффективного уровня развития рынка [1]. Предпринимательство эффективно для стимулирования сельской жизнеспособности и является важным средством увеличения доходов и занятости фермеров и улучшения положения фермеров. Фермеры, занимающиеся сельскохозяйственным и туристическим бизнесом, являются не только одной из основных форм негосударственной экономики, но и создают новый тип системы управления сельским хозяйством, сильное дополнение и основной носитель, фермеры, занимающиеся агроэкотуристическим бизнесом, дадут большой импульс развитию прогрессивной культуры и цивилизованной моды, они являются важным способом обогащения людей и должны сделать сформированный регион и деревню лучшей моделью [14].*

***Ключевые слова:** сельский туризм, агротуризм, фермерство, агробизнес и предпринимательские ресурсы*

UDC 338

ASSESSMENT OF ENTREPRENEURSHIP IN AGROECOTOURISM AS A STEP FROM FARMER TO ENTREPRENEUR

Samira Yusif Akbarova
Azerbaijan University of Technology
ffidan096@gmail.com

***Summary.** Rural tourism development in the new normal conditions has become a new growth point for tourism and rural economy; it is a new impetus to promote rural urbanization, revitalize rural economy, solve problems of agriculture, farming and rural areas, promote rural employment and labor mobility, improve rural tourism industry and increase the effective level of market development [1]. Entrepreneurship is effective in promoting rural vitality and is an important way to increase farmers' income and employment and improve the situation of farmers. Farmers engaged in agricultural and tourism business are not only one of the main forms of non-state economy, but also create a new type of agricultural management system, a powerful complement and main carrier, farmers engaged in agricultural ecotourism business will give a great impetus to the development of progressive culture and civilized fashion, an important way to enrich people, and should make the created region and village the best model [14].*

***Keywords:** rural tourism, agrotourism, farming, agricultural business and entrepreneurial resources*

Redaksiyaya daxilolma: 12.09.2025

Çapa qəbul olunma: 15.11.2025

